

„Odkrywcy na rzecz zapylaczy” – podsumowanie projektu edukacyjnego

Według raportu IPBES roczna wartość zapylania na świecie wynosi 235–577 mld dolarów. To liczba, która uświadamia, jak wiele zawdzięczamy zapylaczom – i jak ważne jest, by o ich roli i potrzebach uczyć od najmłodszych lat. Fundacja „Za górami, za lasami” opublikowała właśnie raport podsumowujący projekt edukacyjny „Odkrywcy na rzecz zapylaczy – uczniowskie prototypowanie wspomagane pracą z AI”.

Według raportu Międzynarodowej Platformy ds. Różnorodności Biologicznej i Usług Ekosystemowych (IPBES, 2019) roczna wartość zapylania na całym świecie to ok. **235–577 mld dolarów**. Choć te wartości mogą brzmieć abstrakcyjnie, to zwracają uwagę na to, jak ważne są owady zapylające – zarówno dla naszego codziennego życia, jak i dla ekosystemów.

Zależności w przyrodzie, w tym także relacje roślin i zapylaczy, to szeroki i złożony temat. Wymaga wiedzy zarówno o budowie kwiatów, biologii owadów, jak i o łańcuchach pokarmowych w różnych ekosystemach.

Na lekcjach nie zawsze starcza czasu, by powiązać ze sobą różne wątki, które umykają uwadze uczniów w natłoku informacji. Nasz projekt zrodził się z potrzeby pokazania, jak ciekawy i fascynujący jest świat zapylaczy i roślin. Jednak sama wiedza to za mało. Jest to solidna podstawa do działania na rzecz przyrody, ale na to trzeba mieć też pomysł. Dlatego w projekcie tworzyliśmy prototypy wykorzystując do tego klocki LEGO oraz sztuczną inteligencję. Pozwoliło to uczniom rozwijać kreatywność oraz kompetencje w obszarze nauk ścisłych – opowiada Katarzyna Dytrych, Prezeska Zarządu Fundacji „Za górami, za lasami”.

W ramach projektu „Odkrywcy na rzecz zapylaczy – uczniowskie prototypowanie wspomagane pracą z AI” edukatorzy Fundacji przeprowadzili **16 warsztatów w 13 szkołach podstawowych** w czterech województwach (mazowieckim, podlaskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim). W zajęciach wzięło udział **458 uczennic i uczniów**.

Warsztaty łączyły edukację przyrodniczą z praktycznymi działaniami. Uczestnicy budowali prototypy robotów, maszyn, projektowali przejścia dla zwierząt, ogrody i muzea przyrodnicze z klocków LEGO. Część warsztatów poświęcona była też świadomej pracy z narzędziami AI.

ZADANIE DOFINANSOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA ZE ŚRODKÓW MINISTRA EDUKACJI W RAMACH PROGRAMU „ODKRYWCY”

DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW
BUDŻETU PAŃSTWA

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Obecnie coraz więcej aplikacji wykorzystuje tę technologię, dlatego tak ważne jest, by ćwiczyć uważność, rozwijać pomysłowość i ciekawość świata, a także uczyć się weryfikacji informacji oraz formułowania pytań. Uczniowie uczyli się poprawnego formułowania promptów, czyli instrukcji, które pomagały im w pracy nad prototypami.

Na koniec warsztatu każda **klasa otrzymała także cebulki roślin wczesnowiosennych** do posadzenia. To nie przypadek, lecz zachęta do podjęcia działań na rzecz zapylaczy od razu, zwłaszcza że jesień sprzyjała takim działaniom. Krokusy, przebiśniegi, czosnki, cebulice i inne rośliny posłużą wiosną jako baza pokarmowa dla owadów zapylających. To trudny czas w przyrodzie – pokarmu (czyli pyłku i nektaru) jest jeszcze niewiele, a owady powoli wybudzają się po zimie.

Ważną częścią projektu była **ewaluacja** opracowana na podstawie ankiet oraz obserwacji i refleksji edukatorów. Choć widać wiele dobrych zmian i rosnącą świadomość uczestników, Fundacja planuje kolejne działania, które pozwolą pogłębić temat zapylaczy, prototypowania rozwiązań przyrodniczych oraz korzystania ze sztucznej inteligencji w pracy projektowej.

Pełny opis działań, wyniki i wnioski z ewaluacji, rekomendacje oraz kierunki działań na przyszłość zebrano w raporcie podsumowującym projekt.

Raport (PDF) jest dostępny na stronie Fundacji:

Zadanie dofinansowane z budżetu państwa ze środków Ministra Edukacji w ramach programu „Odkrywcy” w 2025 r.

Kontakt dla mediów:

Katarzyna Dytrych, Prezeska Zarządu Fundacji „Za górami, za lasami”

email: kasia@zagoramizalasami.org

tel. 502 515 662

ZADANIE DOFINANSOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA ZE ŚRODKÓW MINISTRA EDUKACJI W RAMACH PROGRAMU „ODKRYWCY”

**DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW
BUDŻETU PAŃSTWA**

**Ministerstwo
Edukacji Narodowej**